

ETYEK NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

H-2091 Etyek, Körpince köz 4.

telefon: 06-22/353-633

e-mail: polgarmester@etyek.hu

ELŐTERJESZTÉS

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2025. november 26-ai rendes ülésére

Etyek Nagyközség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatáról

Előterjesztő: Zólyomi Tamás polgármester

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Mecsériné dr. Szilágyi Erzsébet
jegyző

Előterjesztést készítő neve: Juranovics Eszter hatósági ügyintéző

Pénzügyi ellenjegyző: -

Előterjesztés mellékleteinek felsorolása:

- 1. sz. mell. – Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió

Előterjesztést tárgyaló bizottságok felsorolása:

- Szociális, Ifjúsági, Környezetvédelmi, Egyházi és Sport Bizottság

Előterjesztés nyilvános vagy zárt ülésen való tárgyalása: nyílt

Előterjesztésről való döntés formája: egyszerű többség

Előterjesztés készítéséhez felhasznált jogszabályok felsorolása:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít.”

Etyek Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója a 2019-2023 időszakra vonatkozóan készült, ezért a benne foglaltak időszerűségét, érvényességét felül kellett vizsgálni.

A felülvizsgálat eredményeként elkészült a következő 5 évre vonatkozó tervezet, mely a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 111/A. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi előírások figyelembevételével került összeállításra.

A hivatkozott rendelkezés szerint „Az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.”

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 111/A. § (4) bekezdése kimondja továbbá, hogy „A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. A megyei jogú városi önkormányzat a jóváhagyott szolgáltatástervezési koncepciót megküldi a szociálpolitikáért felelős miniszternek.”

Az idézett hivatkozásnak megfelelően a Koncepciót az intézményvezetők és a nemzetiségi önkormányzatok véleményezték, a benne foglaltakkal egyetértettek, ezért kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslat mellékleteként szereplő, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót elfogadni szíveskedjen!

Etyek, 2025. november 20.

Zólyomi Tamás
polgármester

Határozati javaslat
Etyeki Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2025. (XI. 26.) számú határozata

Etyek Nagyközség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatáról

Etyek Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálatával egyetért, a felülvizsgált Konceptiót a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Zólyomi Tamás polgármester

Határidő: azonnal

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió

ETYEK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2026-2030.

Tartalomjegyzék

1.	A település bemutatása és demográfiai jellemzői	3
1.1	Bevezetés.....	3
1.2	Etyek földrajzi környezete.....	3
1.3	A lakosság alakulása, korösszetétele, társadalmi szerkezete	3
2.	A település által kötelezően biztosítandó szolgáltatási elemek köre	5
3.	Feladatellátás a jogszabályi kötelezettségeken túl	9
3.1	Tanyagondnoki szolgálat.....	9
3.2	Egyéb települési támogatások	9
3.2.1	Települési lakásfenntartási támogatás	9
3.2.2	Települési gyógyszer-támogatás	9
3.2.3	Települési gyermekvédelmi támogatás.....	9
3.2.4	Köztetetés	10
3.2.5	Települési tűzifa támogatás	10
3.3	Szociális célú tűzifa támogatás.....	10
3.4	Gyermekétkeztetés	11
3.5	Gyermekvállalási támogatás.....	11
3.6	Óvoda-és iskolakezdési támogatás	11
4.	Fejlesztési lehetőségek és irányok és ezek finanszírozási háttere	12
4.1	A romák és/vagy mélyszegénységben élők helyzetének javítása	12
4.2	A gyermekek és fiatalok támogatása	12
4.3	Az időskorú lakosság életminőségének javítása	13
4.4	A nők munkaerőpiaci helyzetének erősítése	14
4.5	A fogyatékossgal élők esélyegyenlőségének elősegítése.....	14
4.6	Településszintű infrastrukturális fejlesztések	15
4.7	Közüntézmények korszerősítése, bővítése	15
5.	Az igényfelmérés adatforrásai.....	16
6.	Az együttműködés keretei.....	17
6.1	Önkormányzati szerepvállalás.....	17
6.2	Intézményi együttműködések.....	17
6.3	Civil szervezetek, egyházak, karitatív szereplők.....	17
6.4	Gazdasági szereplőkkel való kapcsolat	18
6.5	Térségi és szakmai hálózatokhoz való kapcsolódás	18
6.6	A lakosság bevonása	18
7.	Összegzés, a koncepció megvalósításának és felülvizsgálatának módja.....	19
8.	Jövőképünk	20

1. A település bemutatása és demográfiai jellemzői

1.1 Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít.” A koncepcióban fel kell mérni a szolgáltatások iránti igényeket, a biztosított kapacitásokat és a fejlesztés irányait.

A koncepció különösen a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, a szolgáltatások biztosításáról szóló ütemtervet, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, valamint az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét tartalmazza.

Jelen formája a korábbi koncepció megalkotása óta bekövetkezett jogszabályi változásokhoz igazodik, tartalmát az elmúlt időszak eredményei és kihívásai egyaránt formálták. A 2018-ban elfogadott koncepció felülvizsgálata során áttekintettük a helyi szociális ellátórendszer működését, választ kerestünk a szolgáltatásfejlesztést érintő kérdésekre. A felülvizsgálat célja a településen élő, rászoruló személyek részére biztosítandó szociális szolgáltatások feladatainak összegzése, a biztosítandó ellátási formák megszervezése, valamint fejlesztése és az ezen teendőkkel kapcsolatos önkormányzati feladatok meghatározása.

A koncepció felülvizsgálata garancia arra, hogy az intézményrendszer szükségletekre reagáló, a változó igényekhez alkalmazkodó elemekből álljon. A most elkészült felülvizsgálati anyagban a korábbi dokumentumban szereplő, még aktuális feladatokat és a legutóbbi időszak változásait figyelembe vevő új tervek, célkitűzések is megjelennek. A koncepció felülvizsgálati anyagát véleményezés céljából megküldtük a helyi intézmények vezetőinek és a helyi nemzetiségi önkormányzatoknak. Az észrevételeik, javaslataik így jelen szakmai anyag részét képezik.

1.2 Etyek földrajzi környezete

Etyek Fejér vármegyében található, a Közép-Dunántúl keleti részén. A település Budapesttől mintegy 30 km-re nyugatra, a Budai-hegység nyugati peremén, a Zsámbéki-medence keleti szélén helyezkedik el. Különleges fekvése sajátos mikroklimát eredményez, kedvez a mezőgazdasági termelésnek – különösen a szőlőtermesztésnek –, amely Etyek egyik meghatározó jellemzője. A település neve szorosan összefonódott a szőlő-, pezsgő- és borkultúrával, így vált a Etyek-Budai borvidék egyik legfontosabb központjává.

1.3 A lakosság alakulása, korösszetétele, társadalmi szerkezete

Etyek olyan dinamikusan fejlődő település, amely az utóbbi évtizedekben egyre több fiatal család számára vált vonzó lakóhellyé.

Etyek Fejér megye egyik legnépesebb nagyközsége. Lakosainak száma az elmúlt évtizedekben folyamatos, bár hullámzó mértékű növekedést mutatott. Az 1980-as évek elején a település

népessége körülbelül 3 200 fő volt, majd a rendszerváltás idejére enyhe csökkenés következett be. Az 1990-es évek végétől azonban megindult egy tartós emelkedés. (1980: 3 204 fő, 1990: 3 144 fő, 2001: 3 546 fő, 2011: 4 258 fő, 2022: 4 564 fő) A 2025. január 1-jei KSH adatok alapján jelenleg 4 427 fő lakja. A legjelentősebb népességnövekedés a 2001 és 2011 közötti időszakban történt, ami valószínűleg összefügg a Budapest közelsége miatt megnövekedett betelepüléssel és a helyi gazdasági-turisztikai fejlődéssel.

Etyek népességnövekedésében elsősorban a főváros közelsége játszik meghatározó szerepet, de az idénymunkák miatt érkező vendégmunkások száma is jelentős. A lakosság összetétele vegyes. A heterogén közösség egyrészt fiatalos, a gyermekek aránya meghaladja az országos átlagot, tekintettel arra, hogy sok gyermekes család költözik ide, ugyanakkor számottevő a középkorú és idős korosztály jelenléte, és megfigyelhető az idősödő társadalomra jellemző demográfiai eltolódás is.

A település gazdasága hagyományosan a mezőgazdaságra, azon belül főként a szőlő- és bortermelésre épül, mellyel összefüggésben az elmúlt években egyre nagyobb szerepet kapnak a turisztikai szolgáltatások is, különösen a vendéglátás, a kereskedelem és az üzleti célú szálláshely-szolgáltatás. A közeli ipari parkok, üzleti központok és nem utolsósorban Budapest közelsége is bőséges munkalehetőséget kínál a helyiek számára.

A település sajátos adottságokkal rendelkezik. Botpuszta és Dávidmajor településrészek földrajzilag elkülönülnek ugyan, de közigazgatásilag a falu szerves részei. Botpuszta kialakulása nem elválasztható azzal az „örökséggel”, hogy területén az előző rendszerben szovjet laktanya működött. A korábbi lakások megmaradtak, de körük mostanra új építésű igényes családi házak épültek, ahová döntő többségben a városból elvándorló fiatal családok költöztek. A beköltözések következtében Botpusztán magas a kisgyermekes családok száma, a lakosság korösszetétele itt elsősorban fiatal és középkorú. A településrész közlekedése kielégítő, távolsági busszal megközelíthető.

Botpuszta és a község centruma közötti területen korábban hétvégi házak, üdülők helyezkedtek el, mára azonban ezen ingatlanok nagy része átépítésre került, a tulajdonosok téliesítették a nyaralókat és állandó tartózkodásra rendezkedtek be. A terület újonnan parcellázott építési telkein kiépült a Kápolna Lakópark, melynek területén folyamatos az új építésű családi házak számának emelkedése.

Dávidmajor korábban a területén működő gazdaság dolgozóinak otthona volt. A gazdaság megszűnésével az itt lakók nehéz helyzetbe kerültek, munkát vállalni helyben nem tudnak, az ingázás pedig a terület településen kívüli elhelyezkedése miatt nehézkes. A tömegközlekedés vérkeringésébe a település ezen külterületi része ma még nem kapcsolódik be, a távolsági autóbusz megálló vagy a herceghalmi vonatállomás elérése leginkább autóval lehetséges. A dávidmajoriaknak – anyagi helyzetük miatt – sajnos jellemzően még napjainkban is nehézséget okoz a közlekedés. Az Önkormányzat ezért 2021. évtől kibővítette a szociális ellátórendszere bázisát jelentő, Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény szolgáltatási körét a tanyagondnoki szolgáltatással és a „Magyar Falu Program” keretében beszerzett „falubusz” révén igyekszik segíteni a dávidmajori lakosok mobilitását.

A tanyagondnoki busz lehetővé teszi a gyermekek óvodába, iskolába járását, valamint a lakosság Etyeken történő ügyintézését, orvoshoz jutását. A településrész lakossága a korösszetételét tekintve vegyes életkorú, a munkalehetőség miatt korábban ezen a részen

letelepedett, ma már idős korosztály és a leszármazottjaik élnek itt, akiknek – szociokulturális helyzetükből kifolyólag – nem volt lehetőségük elköltözni.

Összességében a település infrastruktúra-rendszerei a fentiekben említett, szegregált terület sajátosságaitól eltekintve kiépültek, az ivóvíz-, szennyvíz-, gáz-, telefon- és más hálózatokra rákapcsolt lakások aránya teljeskörű. Népeségarányosan kifejezetten magas az internet előfizetések, valamint a szilárd burkolatú utak, járdák aránya, ami az elmúlt pár év alatt jelentős mértékben tovább javult. Etyeken megtalálhatóak a művelődés, az oktatás, az egészségügyi ellátás alapintézményei, valamint az alapvető postai és egyéb szolgáltatások is.

Etyeket a kulturális sokszínűség jellemzi. Intézményrendszere és a hagyományokat tartó közössége révén ma is vonzó célpont a látogatók és a letelepedni vágyók körében.

2. A település által kötelezően biztosítandó szolgáltatási elemek köre

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) a helyi önkormányzatok eltérő adottságait figyelembe véve – a gazdasági teljesítőképesség, a lakosságszám és a közigazgatási terület nagysága alapján – differenciáltan jelöli ki az önkormányzati feladat- és hatásköröket, mely alapján a községnek, a városnak, a járásszékhely városnak, a megyei jogú városnak, a fővárosnak és kerületeinek, valamint a vármegyei önkormányzatnak egymástól eltérő feladat- és hatáskörei lehetnek. Az Mötv. 13. §-a szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körébe tartozik a

- településfejlesztés, településrendezés
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása)
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése
- törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsőirtás)
- óvodai ellátás
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása
- **gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások**
- **szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg**
- lakás- és helyiséggazdálkodás
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása

- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok
- a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is
- sport, ifjúsági ügyek
- nemzetiségi ügyek
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában
- helyi közösségi közlekedés biztosítása
- távhőszolgáltatás
- víziközmű-szolgáltatás

Fenti feladatok ellátásának részletes szabályait a vonatkozó ágazati jogszabályok tartalmazzák. A szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó, jelen koncepció alapját képező szolgáltatási elemek körét az Szt., valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szabályozza. Az Szt. alapján – állandó lakosságszámtól függetlenül – minden települési önkormányzat köteles biztosítani az étkeztetést, a házi segítségnyújtást és a családsegítést. A háromezer főnél több állandó lakosú településen pedig idősök nappali ellátását is biztosítani kell. A Gyvt. a települési önkormányzatok feladatai köré sorolja a helyi gyermekvédelmi ellátórendszer kiépítését és működtetését, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezését, így lakosságszámtól függetlenül köteles minden polgármesteri hivatalt működtető önkormányzat gyermekjóléti szolgálatot fenntartani, továbbá az alapellátások körében a gyermekek bölcsődei ellátásáról is köteles gondoskodni, amennyiben a településen legalább öt gyermek tekintetében erre igény jelentkezik, vagy a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt. A bölcsődei ellátásról a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján lehetséges gondoskodni.

Fenti jogszabályi kötelezettségeit Etyek Nagyközség Önkormányzata két saját fenntartásban működtetett intézménye – a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény és a Csodaszarvas Bölcsőde – révén biztosítja.

A **Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény** (a továbbiakban: Segítő Kéz) olyan stabil bázisa a helyi ellátórendszernek, amely még a rendszerváltást megelőzően kezdte meg segítő munkáját.

A jogelőd intézmény kezdetben idősök klubját, házi gondozást és étkeztetést biztosított. 1997-től egy családgondozóval gyermekjóléti szolgáltatási feladatot is ellátott, majd 2000. január 1-jével a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokra a környező 6 település társulást alakított Családsegítő és Gyermekjóléti Központ Társulás néven. Az etyeki intézmény 2007-ben integrálódott a Társulásba és ekkortól a környező településeken is biztosította a szociális alapszolgáltatásokat és ellátta a gyermekjóléti szolgálat feladatait. A Társulás megszűnését követően jelenlegi struktúrájában önálló intézményként 2013. január 1-től Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény néven a Magyar utca 1. szám alatt ad helyet az alapszolgáltatások széles körének. Az Intézményen belül így család-és gyermekjóléti szolgálat, szociális étkeztetés, idősök nappali ellátása, házi segítségnyújtás és tanyagondnoki szolgálat is működik.

A szociális munka keretében komplex segítséget nyújt a szociális szolgáltatásokat igénybevevők önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez, valamint ellátja a segítségre szorulóknak jogainak fokozott védelmét. Feladata a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem, valamint az egyének, családok, közösségek társadalmi és szociális helyzetének javítása. A működése során olyan alapvetések érvényesülését helyezi előtérbe, mint az emberi méltóság tisztelete, az önkéntesség, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, az egyén szükségleteire szabott segítségnyújtás, valamint az egyént körülvevő természetes és mesterséges erőforrások közötti hatékony, egymást segítő, építő jellegű együttműködés.

Az Intézmény céljai között szerepel a rászoruló emberek számára történő – a szükségleteikhez igazodó – segítségnyújtás; a valós szükségleteken alapuló, célzott ellátások biztosítása; a veszélyeztetett személyek feltérképezése, problémáik hatékony megoldása; a szakfeladatok összehangolása, koordinálása; a szolgáltatások minőségének, színvonalának és hatékonyságának folyamatos fejlesztése; a szükségletorientált szociális védőháló kialakítása, az ellátások egymásra építése, az átjárhatóság biztosítása; továbbá a közösségi programok szervezésével és biztosításával a generációk közötti kapcsolat javítása.

Fentiek érdekében – napi egyszeri meleg étkeztetés formájában – **szociális étkeztetést** biztosít azon szociális rászorulóknak, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartós, vagy átmeneti jelleggel nem képesek más módon megoldani. A **házi segítségnyújtás** során gondoskodik azokról az időskorú személyekről, akik lakókörnyezetükben önmaguk ellátására nem képesek, illetve azokról a fogyatékos emberekről, szenvedélybetegekről, vagy pszichiátriai betegekről, aki állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladatok ellátásában segítséget igényelnek, továbbá mindazokról, akik rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe való visszailleszkedés céljából támogatásra szorulanak az önálló életvitelük fenntartásához. A házi segítségnyújtás szolgáltatásban ellátható személyek száma: 28 fő.

Az **idősek nappali ellátása** során tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek számára nyújt segítséget a családi- és társas kapcsolatok megőrzésének elősegítéséhez és új kapcsolatok kialakításához. A nappali ellátás engedélyezett férőhelyeinek száma 47 fő.

A **család- és gyermekjóléti szolgáltatás** által a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára a „megakadt” élethelyzetükhöz vezető okok megelőzésében, a kialakult krízishelyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében nyújt segítséget az Intézmény. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális, személyre szabott szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szolgálat alapvető prevenciós feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében az észlelő- és jelzőrendszeri szolgáltatás működtetése, mely lehetővé teszi a gyermekekkel kapcsolatba kerülő szakemberek együttműködését. Ennek célja, hogy a különböző szakemberek a segítő tevékenység során, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva és azt kiegészítve dolgozzanak egy közös cél érdekében. A szolgálat koordinálja az észlelő és jelzőrendszer működését (tagjai: járásszékhelyen működő család- és

gyermekjóléti központ, nevelési-oktatási intézmények munkatársai, egészségügyi alapellátásban dolgozók, rendőrség, pártfogói felügyelet képviselői) annak érdekében, hogy a gyermekeket veszélyeztető okok feltárása, valamint az egyes gyermekek veszélyeztetettségének felismerése időben megtörténjen és megoldásra leljen. Fenti feladatok hatékony megvalósítását szolgálják az évente minimum 6 alkalommal megszervezett jelzőrendszeri megbeszélések. A szolgálat családsegítő szakemberei támogató, segítő beszélgetéssel segítik az életvezetési elakadásaikban a szolgálattal kapcsolatba kerülő családokat.

2024. óta a gyermekek közbeni ellátását egy 6 csoportos, gyönyörű, új intézmény biztosítja. Az Önkormányzat fenntartásában működő – 72 férőhellyel rendelkező – **Csodaszarvas Bölcsőde** az adottságai révén teljes körűen lefedi a helyi igényeket. Működésével a helyi gyermekvédelmi ellátórendszer egy fontos bástyája jött létre, hiszen a napközbeni ellátás biztosításával nélkülözhetetlen támasza és partnere a kisgyermekes családoknak.

Etyek Nagyközség Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a lakosság szociális biztonságának megőrzését és a jóléthez szükséges feltételek megteremtését. A jogszabályi kötelezettségeinek megfelelő intézményhálózat fenntartásán túl a szociális hátránnyal küzdők részére a támogatások kiterjedt rendszerét biztosítja az alábbi önkormányzati rendeletek alapján:

- a települési támogatásokról és a köztemetésről szóló 6/2021. (V.14.)
- a szociális alapszolgáltatásokról és gyermekjóléti alapellátásokról, valamint a gyermekétkeztetésről szóló 7/2021. (V.14.)
- a gyermekvállalási, valamint az óvoda-és iskolakezdési támogatásról szóló 8/2021. (V.14.)
- a szociális célú tűzifa támogatás jogosultsági feltételeinek meghatározásáról és az igénylés szabályairól szóló 16/2025. (VII.29.)

A települési támogatásokról és a köztemetésről szóló 6/2021. (V.14.) önkormányzati rendelet alapján biztosított rendkívüli települési támogatás az alábbi krízishelyzetek esetére nyújt segítséget:

- a családot ért elemi kár esetén
- kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozó halála esetén
- ha a kérelmező vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó bűncselekmény áldozatává vált
- ha a kérelmező, vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó 15 napot meghaladóan keresőképtelen volt, vagy a kérelem beadását megelőző egy éven belül legalább két alkalommal, alkalmanként három napot meghaladó kórházi fekvőbeteg ellátásban részesült
- a gyermek fogadásának előkészítéséhez
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához
- kérelmező álláskeresésének elősegítéséhez, amennyiben álláskeresőként a foglalkoztatási szerv nyilvántartásában szerepel

- ha kérelmező részére időskorúak járadéka, aktív korúak ellátása vagy rokkantsági járadék került megállapításra
- ha kérelmező közfoglalkoztatott.

3. Feladatellátás a jogszabályi kötelezettségeken túl

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a jogszabályi kötelezettségein túl is igyekszik javítani az idősek, a családok, az egészségi állapotuk miatt vagy más okból a munkavállalás során nehézségekkel küzdők esélyegyenlőségét. A társadalmi elszigetelődés megelőzése melletti elköteleződés közép és hosszútávon is kijelöli az Önkormányzat kötelező feladatain túlmutató vállalásait és céljait.

3.1 Tanyagondnoki szolgálat

Az Önkormányzat a dávidmajori településrész hátrányos helyzetét felismerve és a Segítő Kéz szolgáltatásainak körét kibővítve megteremtette a **tanyagondnoki szolgálat** működésének feltételeit. A tanyagondnoki szolgáltatás célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos külterületen élők esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a település szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés által a jobb életminőség elérése.

3.2 Egyéb települési támogatások

A szociálisan rászorulóknak segítségére pénzbeli támogatásként – az Szt-ben rögzített, kötelezően biztosítandó rendkívüli települési támogatáson túl – települési lakásfenntartási támogatás, települési gyógyszervásárlási támogatás és települési gyermekvédelmi támogatás vehető igénybe. Természetbeni formaként a köztemetés kapcsán részletfizetés vagy mentesség kérhető, a fűtési szezonban pedig tűzifa támogatás segíti a rászorulókat.

3.2.1 Települési lakásfenntartási támogatás

A települési lakásfenntartási támogatás olyan egy évre megállapított rendszeres pénzbeli segítség, melyet az Önkormányzat havonta fizet a kérelmező részére a közüzemi díjak, a közös költség, a lakbér, vagy az albérleti díj viseléséhez közvetlenül a szolgáltatónak.

3.2.2 Települési gyógyszer-támogatás

A települési gyógyszer-támogatás az egészségügyi állapotuk miatt nehéz helyzetbe került, a közgyógyellátásra való jogosultságból kiszorult, alacsony jövedelemből élők részére igényelhető. A támogatás kérelemre, évente négy alkalommal vehető igénybe a társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszerkiadások/gyógyászati segédeszközök viseléséhez.

3.2.3 Települési gyermekvédelmi támogatás

A gyermekek esélyegyenlősége kiemelten fontos az Önkormányzat számára. Azok a gyermekes családok, ahol a jövedelmi helyzet mindennapos kihívások elé állítja a szülőket, évente négy alkalommal települési gyermekvédelmi támogatást tudnak igénybe venni kérelemre. A

támogatás nevelési, oktatási intézmény tandíjának vagy egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj-, vagy egyéb ellátás térítési díjának kifizetéséhez is felhasználható.

3.2.4 Köztemetés

Az eltemettetésre köteles, Etyeken lakóhellyel rendelkező személy a köztemetés költségeinek megtérítési kötelezettsége alól részben vagy egészben mentesíthető, amennyiben jövedelme nem éri el a rendeletben meghatározott alábbi mértéket:

- kérelmező családjában a saját és vele közös háztartásban élő személyek figyelembe vételével az egy főre jutó havi jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- egyedül élő esetén havi rendszeres jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át nem haladja meg.

A költségek alóli teljes mentességre jogosult a kérelmező, amennyiben igazolja, hogy a temetés költsége életfenntartását az alábbiak szerint veszélyezteti:

- a családban saját és vele közös háztartásban élő személyek figyelembe vételével az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, vagy
- egyedül élő esetén havi rendszeres jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át nem haladja meg.

3.2.5 Települési tűzifa támogatás

Kérelemre egy fűtési szezonon belül (október 15. és április 15. között) legfeljebb két alkalommal természetben nyújtandó tűzifa támogatásra jogosult a kérelmező, vagy vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó. Kérelmezőnként maximum 1,7 m³ kályha kész tűzifa nyújtható.

A támogatás igénybevételére jogosult,

- akinek a háztartásában egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- az az egyedülálló, vagy egyedül élő kérelmező, gyermekét egyedül nevelő szülő, akinek a háztartásában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át.

3.3 Szociális célú tűzifa támogatás

Etyek Nagyközség Önkormányzata a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 3. mellékletének 2.3.1. pontja alapján a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium által kiírt pályázat útján elnyert forrás felhasználásával természetbeni ellátásként szociális célú tűzifa támogatást biztosít a rászorulóknak. A támogatás mennyisége háztartásonként legfeljebb 5 erdei m³.

A támogatás igénybevételére jogosult, akinek a háztartásában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 500 %-át, vagy az az egyedül élő kérelmező, vagy gyermekét egyedül nevelő szülő, akinek a háztartásában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 600 %-át. A támogatás elbírálása során előnyt élvez, aki a Szt. alapján aktív korúak ellátására vagy időskorúak járadékára jogosult, vagy települési lakásfenntartási támogatásban részesül, vagy

aki családjában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény alapján halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel.

3.4 Gyermekétkeztetés

A gyermekek intézményi étkeztetéséhez a normatív kedvezményre való jogosultságból kiszorultak részére az Önkormányzat térítési díjkedvezményt biztosít szociális rászorultság alapján. Kedvezményként biztosítható az étkeztetés intézményi térítési díjának 50%-a, amennyiben a gyermeket nevelő családban az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 250%-át, valamint a 25%-a, amennyiben a gyermeket nevelő családban az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 300%-át vagy gyermeket egyedül nevelő szülő esetén a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-át.

3.5 Gyermekvállalási támogatás

A gyermek születésével, örökbefogadásával összefüggő költségek mérséklésére egyszeri támogatásra jogosult az a szülő, aki a gyermek születését, vagy – 3 évnél nem idősebb gyermek örökbefogadása esetén – az örökbefogadást megelőző hat hónappal Etyeken bejelentett lakóhellyel rendelkezik és gyermekének első bejelentett lakóhelye – az örökbefogadás esetének kivételével – Etyek közigazgatási területén található.

A támogatásról a havi védőnői adatszolgáltatások alapján – az örökbefogadás esetét kivéve – hivatalból, a Képviselő-testület által átruházott hatáskörben a polgármester dönt. Örökbefogadás esetén a jogosult kérelmére indul az eljárás, melyhez mellékelni kell a gyámhatóság jogerős határozatát.

A gyermekvállalási támogatásra a családban csak az egyik szülő jogosult. Ikerszülés esetén a születési támogatás gyermekenként kerül megállapításra.

A gyermekvállalási támogatás összege gyermekenként 15.000,- Forint. A támogatást az Önkormányzat utalvány formájában biztosítja, mely a helyi gyógyszerárban váltható be a kiállítástól számított 6 hónapon belül.

3.6 Óvoda-és iskolakezdési támogatás

A képviselő-testület az éves szociális települési támogatásokra fordítható keret összegének figyelembe vételével évi egyszeri alkalommal óvoda- és iskolakezdési támogatást nyújt a család jövedelmi viszonyaitól függetlenül az Etyeken óvodai, általános iskolai nevelésben, oktatásban részesülő, Etyeken lakóhellyel rendelkező gyermek óvodáztatási és iskoláztatási költségeihez, az Etyeken lakóhellyel rendelkező szülő vagy gondviselő kérelmére.

Etyeken lakóhellyel rendelkező nevelőszülő kérelmére, a nevelésbe vett gyermek is jogosult a támogatásra, amennyiben etyeki tartózkodási hellyel rendelkezik.

Az óvodás gyermekek esetében 5.000,-Ft, az általános iskolai tanulók esetében 10.000,-Ft a támogatás mértéke.

4. Fejlesztési lehetőségek és irányok és ezek finanszírozási háttere

A település fentiekben vázolt, jól kiépült szociális szolgáltatásai ellenére – a helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzésre vonatkozó megállapításainak összegzését is alapul véve – az látszik, hogy az ellátórendszer számos területen fejlesztésre, bővítésre és korszerűsítésre szorul. Az alábbiakban célcsoportonként és tématerületenként rendszerezve bemutatásra kerülnek a fejlesztés szükségességének irányai és megvalósításuk lehetséges finanszírozási forrásai.

4.1 A romák és/vagy mélyszegénységben élők helyzetének javítása

Kiemelt probléma a – szakképzettség és az egyéni kompetenciák hiánya miatti – munkanélküliség, továbbá a munkanélküliség talaján jelentkező jövedelemnélküliség. A munkaerőpiacról kiszorult, aktív korúak elhelyezkedését a közfoglalkoztatás révén tudjuk segíteni, ugyanakkor az is látszik, hogy az esélyteremtés mellett a célcsoport edukációja is kiemelten fontos lenne. A Belügyminisztérium közfoglalkoztatási programjaira ezért a jövőben is számíthatunk és élni kívánunk azokkal a krízishelyzetek kezelését szolgáló lehetőségekkel, mint amilyen a szociális célú tűzifa támogatás, hiszen az a téli időszak nehézségei közepette biztonságot és kézzel fogható, azonnali segítséget jelent a létfenntartással küzdő rászorulóknak. Forrásként szolgálhat a munkánkhoz az EFOP Plusz 1.1 – Foglalkoztatási együttműködések, és a TOP Plusz 1.4 – Élhető települések címen hirdetett pályázati lehetőség, valamint a Belügyminisztérium közfoglalkoztatási programjai, és a Magyar Falu Program keretében a kis léptékű szociális és foglalkoztatási fejlesztések.

4.2 A gyermekek és fiatalok támogatása

A gyermekek és fiatalok támogatása egy település jövője szempontjából kiemelt jelentőségű terület. A helyi közösség életképessége, népességmegtartó ereje, valamint a társadalmi kohézió fenntartása nagymértékben függ attól, milyen esélyeket és lehetőségeket biztosít egy település a fiatal korosztály számára. A cél, hogy a gyermekek és fiatalok számára biztonságos, támogató és fejlesztő környezet alakuljon ki, amely elősegíti testi, lelki és szociális jólétüket, valamint erősíti helyi kötődésüket.

A minőségi oktatás megteremtése a támogatás egyik legfontosabb eleme. Etyek Nagyközség Önkormányzata évek óta elhivatottan küzd azért, hogy a gyermekek biztonságos és modern környezetben nevelkedjenek. A bölcsődei és óvodai nevelés feltételeinek megteremtése után a következő nagy kihívás egy korszerű, új iskola és egy hozzá tartozó tornacsarnok felépítése a helyi általános iskolások részére egyedi kormányzati döntés alapján, kiemelt állami beruházásként a versenyszférával való együttműködés bevonásával. A területi Munkaügyi Központ segítségével a Széchenyi Terv Plusz program keretében az „Ifjúsági Garancia Plusz” pályázati lehetőség azoknak a 15-29 éves fiataloknak ad segítséget, akik még nem tudják, hogyan merre induljanak tovább az életben, mert ugyan már nem tanulnak, de a munka világában még keresik az útjukat.

A fiatalok helyben tartásának és közösségi aktivitásának támogatása érdekében ifjúsági klub, közösségi ház vagy közösségi tér kialakítására lenne szükség, amely teret adhatna a számukra szervezett programok (zenei estek, sport, kézműves foglalkozások, filmklub)

megvalósulásának. Az Önkormányzat – a lehetőségei körében – a jövőben is szeretne nyári napközis tábort szervezni a rászoruló gyermekeknek és igyekszik teret biztosítani a közösségi programokhoz. Az óvoda és a bölcsőde által határolt területen ennek érdekében számos fejlesztés (új játszótér, kerékpáros pumpapálya, KRESZ park...) történt már, melyet a település más részein is tovább kívánunk vinni. Terveinkhez a forrást a CLLD (Közösség vezérelt helyi fejlesztések) és az Aktív Magyarország Nonprofit Kft. által kiírt pályázatok, valamint a helyi támogatók biztosíthatják.

A gyermekek és fiatalok jólétéhez biztonságos szociális háttér és a korai beavatkozás lehetőségének biztosítása is szükséges. Jóllehet a gyermek fejlődése szempontjából elsődleges szerepe a családnak van, de a gyermeket körülvevő környezeti közeg ugyancsak meghatározó, szerepe egyaránt létfontosságú a problémák felismerésében és kezelésében is. Napjainkban sok szülő küzd nevelési problémákkal, a szülők a gyermekeikkel sokszor eszköztelennek érzik magukat. A helytelen életvitel anyagi nehézségeket is von maga után, de növekszik az érzelmi és lelki elhanyagolás, és sajnos a bántalmazás is a családokon belül. Kamaszkorban a terhelt családi háttér mellett a kortárs csoport negatív hatása is érvényesül, ami aztán sajnos a tanulási, magatartási helyzetre is kivetül. Az óvodában, iskolában egyre több a deviáns, normaszegő, magatartási zavarokkal küzdő gyermek, illetve ugyanúgy jelen vannak, de rejtőzködőbbek a szorongással küzdő gyerekek. Számukra nagyon fontos lenne a rendszeres, térítésmentes gyermekpszichológusi tanácsadás erősítése, hiszen jelenleg csupán kéthetenként 4 órában elérhető a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézményben a pszichológusi segítség. Ezen túl helyben az Etyeki Német Nemzetiségi Általános Iskolában lehet még ingyenes tanácsadást igénybe, továbbá Bicskén a Gyermekjóléti Központban és a Pedagógiai Szakszolgálatnál.

Az egészségmegőrzés az egyre inkább terjedő kábítószerhasználat miatt is kiemelt fontosságúvá válik a jövőben. Egyrészt korszerű, biztonságos játszótereket és szabadtéri sportpályákat kell létrehozunk, támogatnunk kell a helyi sportegyesületeket és diáksportköröket, másrészt további fejlesztések szükségesek, melyek révén a fiatalok korszerű, biztonságos játszótereket és szabadtéri sportpályákat kapnak, ahol a mozgás és a sport jótékony hatásait kihasználva tölthetik el a szabadidejüket. Említett céljaink a TOP Plusz, a Magyar Falu Program, valamint a TAO-támogatások és a Nemzeti Együttműködési Alap segítségével, továbbá helyi civil együttműködések által valósíthatók meg, illetve az EFOP-plusz egészségmegőrző szemléletformálást erősítő programjai is forrást biztosíthatnak.

Kitűzött céljaink révén megvalósulhat ifjúságpolitikánk alapelve, hogy minden gyermek és fiatal számára biztosított legyen az egészséges fejlődés, a tanulás, a közösségi részvétel és az önmegvalósítás lehetősége.

4.3 Az időskorú lakosság életminőségének javítása

Az idős népesség aránya Etyeken is az országos tendenciának megfelelően alakul. Az idősek számának lassú emelkedése látszik és csökken azon népesség társadalmon belüli aránya, amely aktív munkájával meg tudja teremteni a fedezetét a különféle szociális és egészségügyi ellátásoknak.

A településen növekszik azoknak az idős embereknek a száma, akik önállóan már nem képesek ellátni magukat, ugyanakkor helyben nincs lehetőség bentlakásos ellátás igénybevitelére.

Számukra a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások körének és a Segítő Kéz meglévő kapacitásainak bővítésével tudna az Önkormányzat adekvát, személyre szabott segítséget nyújtani.

Az egészségügyi problémák mellett megélhetési nehézségek is gyakran jelentkeznek az idős korosztálynál és a digitális eszközök használatával sajnos egyre inkább ki vannak téve a család próbálkozásainak.

A sérelmükre elkövetett bűncselekmények veszélye miatt az ellátórendszernek fel kell készülnie az idősök védelmét szolgáló felvilágosító programokkal és a digitális készségeik fejlesztését célzó képzésekkel. Ezekhez szociális célú állami és uniós támogatások (pl. Digitális Jólét Program, EFOP Plusz), illetve önkormányzati és civil együttműködések nyújthatnak segítséget.

A fentiek mellett a Segítő Kéz és a háziorvosok bevonásával helyi egészségnapok, szűrőprogramok szervezése tudja tovább erősíteni időseinket (vérnyomás-, vércukor-, hallás-, látásvizsgálat) az önállóságuk megtartásában, valamint nekik szervezett mozgásprogramokkal, gyógytorna biztosításával is sokat tehetünk aktivitásuk megőrzéséért. Szakemberek által tartott mentálhigiénés tanácsadás és demencia-megelőző programok indítását szorgalmazzuk, valamint az idősgondozást biztosító intézményünk és a helyi gyermekintézmények közötti kapcsolat erősítésével továbbra is támogatjuk a közös kulturális eseményeket, hiszen a generációk találkozása ugyanúgy pozitív hatást gyakorol az idősekre, mint a fiatalokra.

Az idősök biztonságának növelése érdekében a helyi Polgárőrség, valamint a bicskei Rendőrkapitányság szakemberei által tartott előadások lehetnek a segítségünkre. Felvilágosító programjaik által a lehetséges veszélyekre, továbbá a bűnelkövetők és a bűnesetek felismerésére tudunk hasznos ismereteket átadni az időseinknek.

4.4 A nők munkaerőpiaci helyzetének erősítése

A nők hátrányára jelentkező nemek közötti megkülönböztetés a nők munkaerőpiaci jelenlétében érhető leginkább tetten kezdve attól, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei rosszabbak, mint a férfiaké, egészen addig, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkába való visszalépésének esélyeit.

Az elhelyezkedésük szempontjából talán az egyik legfontosabb tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Önkormányzatunk ennek érdekében nagy utat tett meg azzal, hogy egy minden igényt kielégítő bölcsődét épített és tart fenn. Továbbra is azon kell dolgoznunk, hogy minden lehetséges módon segítsük az édesanyákat.

Fontos célunk a nyári és iskolai szünetben működő gyermekprogramok, táborok, napközik szervezése, melynek már eddig is szép hagyományai voltak a településen.

4.5 A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének elősegítése

Etyek Nagyközség Önkormányzata elkötelezett a fogyatékkal élő személyek esélyegyenlőségének megteremtése mellett. A település eddig is számos intézkedést tett annak érdekében, hogy a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő feltételek mellett valósuljon meg.

A Polgármesteri Hivatal, a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény, a Csodaszarvas Bölcsőde és az új Egészség ház akadálymentesített, így biztosított a mozgáskorlátozott személyek számára is a hozzáférés.

A Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény ingyenes segédeszköz-kölcsönzési lehetőséget kínál (kerekesszék, betegágy, mankó stb.), az önkormányzat pedig kedvezőbb szociális támogatási feltételeket biztosít a fogyatékkal élő vagy tartósan beteg gyermeket nevelő családok számára.

Mindazonáltal szükséges a szolgáltatások és az infrastruktúra további fejlesztése, a szemléletformálás erősítése, valamint a helyi foglalkoztatási és közösségi lehetőségek bővítése a valódi társadalmi befogadás érdekében.

Az Önkormányzatnak továbbra is célja, hogy javítsa a fogyatékkal élő személyek életminőségét, segítséget nyújtson a társadalmi integrációjukhoz és az önálló életvitelükhöz, ezért arra törekszik, hogy tovább fejlessze a fogyatékkal élő lakosok önállóságát támogató szolgáltatásait, erősítse a helyi társadalom befogadó szemléletét és tovább javítsa a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint az akadálymentesítést.

Infrastrukturális fejlesztési céljaink között szerepel a járdák, parkolók, buszmegállók akadálymentesítése is. A jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a fogyatékkal élő szervezetekkel való együttműködésre és segítenünk kell a különböző érzékenyítő tréningek és közösségi workshopok szervezését.

Fejlesztéseinkhez a jövőben is nagymértékben szeretnénk igénybe venni a pályázati lehetőségeket.

4.6 Településszintű infrastrukturális fejlesztések

A Dávid-major térségében hiányzik a csatornahálózat, az útburkolat, valamint a közlekedés is nehézkes. Emellett a településen általánosságban is szükség van az úthálózat, járdák további felújítására, valamint a közösségi közlekedés fejlesztésére. További problémát jelent a sportolási lehetőségek korlátozott volta.

A fejlesztési irányok között szerepel a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése, a külterületen élők közlekedési feltételeinek javítása, a sportolási infrastruktúra bővítése, valamint az elektromos és telekommunikációs hálózat korszerűsítése.

A finanszírozás elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), az RRF, valamint a Magyar Falu Program keretében elérhető pályázatokból biztosítható.

4.7 Közintézmények korszerűsítése, bővítése

Az elmúlt néhány év meghatározó jelentőségű volt Etyek fejlődését illetően. Az új bölcsőde építésével párhuzamosan a korábbi elavult egészség ház helyett a TOP-4.1.1 program keretében felépült egy két épületegyesítésből álló, modern rendelő, melyben a felnőtt- és a gyermek egészségügyi szolgáltatások is helyet kaptak. A fejlesztés nemcsak az egészségügyi alapellátás új helyszínét teremtette meg, létrejöttével Etyek élhetősége, népesség-megtartó ereje is tovább javult. A kitűzött feladatok azonban itt nem értek véget. Az Önkormányzat továbbra is azon dolgozik, hogy új általános iskolát és tornacsarnokot adjon a gyermekeknek, valamint a szolgálati lakások kialakítása, továbbá a templomok és kápolnák teljes felújítása továbbra is megoldásra váró feladat. A gyermekétkeztetést ellátó óvodai főzőkonyha gépparkjának

korszerűsítése és felújítása szintén prioritást élvez amellet, hogy az Intézmény épületének állagmegóvását és folyamatos karbantartását is biztosítanunk kell.

A megvalósítás érdekében igénybe vehetők az EFOP Plusz és TOP Plusz köznevelési infrastruktúrát támogató kiírásai, továbbá a Nemzeti Együttműködési Alap és egyházi pályázati források.

5. Az igényfelmérés adatforrásai

A szolgáltatástervezési koncepció kidolgozása során Etyek Nagyközség Önkormányzata arra törekedett, hogy a település lakosságának szociális helyzetéről, életkörülményeiről és a szolgáltatások iránti igényekről valós, megalapozott képet kapjon. Az igényfelmérés ennek érdekében többféle adatforrásra támaszkodott, melyek az alábbi fő területeket ölelték fel:

- statisztikai és demográfiai adatok:
 - a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Etyekre vonatkozó adatai (népességszám korösszetétel, iskolázottság, foglalkoztatottsági mutatók, háztartások összetétele)
 - a Fejér Vármegyei Kormányhivatal munkaügyi, egészségügyi és szociális statisztikái
- önkormányzati és intézményi nyilvántartások:
 - az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások adatai
 - a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény ellátotti nyilvántartásai
 - jelzőrendszeri tapasztalatok
 - a gyermekjóléti szolgálat éves statisztikai jelentései
- a jelzőrendszeri tagok visszajelzései:
 - az oktatási-nevelési intézmények (óvoda, iskola), a védőnői szolgálat, a háziorvosi és házi gyermekorvosi praxis, valamint a rendőrség tapasztalatai a veszélyeztetett családok, gyermekek, idősek és fogyatékkal élők helyzetéről
 - a gyermekjóléti szolgálattal való éves szakmai egyeztetések és a jelzőrendszeri értekezletek megállapításai
- lakossági és civil visszajelzések:
 - a lakosság körében beérkezett jelzések, panaszok és kérelmek
 - a helyi civil szervezetek és egyházi közösségek tapasztalatai a szociális segítségnyújtás terén
 - a lakossági fórumokon, közösségi rendezvényeken és online felületeken elhangzó észrevételek a szolgáltatások minőségéről és hiányosságairól
- korábbi évek tapasztalatai és beszámolói:
 - az előző szolgáltatástervezési koncepció és az éves szociális ágazati beszámolók megállapításai
 - az önkormányzat szociális ellátórendszerének kihasználtsági adatai, a támogatási igények alakulása, valamint a pályázati forrásból megvalósult fejlesztések eredményei

Az igényfelmérés során a fenti statisztikai, intézményi, szakmai és lakossági források együttes elemzése történt. Az így nyert adatok és visszajelzések biztosítják, hogy a szolgáltatástervezési

koncepció Etyek valós szükségleteire, helyi társadalmi viszonyaira és demográfiai sajátosságaira épüljön. Ennek köszönhetően a jövőbeni fejlesztések megalapozottan, a település lakosságának igényeihez igazodva valósíthatók meg.

6. Az együttműködés keretei

A település hosszú távú, fenntartható fejlődése szempontjából szükségszerűek a tervezett fejlesztések. A célcsoportok életminőségének javítása, a közszolgáltatások elérhetőségének és minőségének növelése, valamint a települési infrastruktúra korszerűsítése együttesen járulnak hozzá a lakosság jólétének növeléséhez. A megvalósítás során kiemelt figyelmet kell fordítani a pályázati lehetőségek kihasználására, a civil, egyházi és gazdasági szereplőkkel való együttműködésre, valamint a helyi közösség aktív bevonására a tervezési és végrehajtási folyamatokba egyaránt.

A szolgáltatások hatékony működtetése és fejlesztése csak széleskörű együttműködés keretében valósítható meg, mely együttműködés során a települési önkormányzatnak koordinációs szerepet is be kell töltenie.

6.1 Önkormányzati szerepvállalás

Etyek Nagyközség Önkormányzata a szociális szolgáltatások elsődleges helyi felelőse. Feladata a szükségletek felmérése, a szolgáltatások biztosítása vagy megszervezése, illetve a fejlesztési irányok kijelölése. Az önkormányzat együttműködést alakít ki mindazon szereplőkkel, akik hozzájárulhatnak a településen élők életminőségének javításához.

Az önkormányzat koordinációs szerepe magában foglalja:

- a szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartást,
- a helyi szociálpolitikai célok összehangolását a fejlesztési elképzelésekkel,
- a pályázati lehetőségek feltérképezését és azok elérésének elősegítését.

6.2 Intézményi együttműködések

A szociális koncepció megvalósításának egyik alappillére az intézmények közötti együttműködés. Ez kiterjed a településen működő:

- nevelési-oktatási intézményekre (bölcsőde, óvoda, iskola)
- egészségügyi szolgáltatókra (háziorvos, védőnői szolgálat, egészségház)
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálatra
- rendőrségre és polgárőrségre

A szakmai együttműködés célja a korai problémaészlelés, az információáramlás biztosítása, valamint a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése. Fontos szerepe van az egyes intézmények közötti esetmegbeszéléseknek, közös programoknak és képzéseknek is.

6.3 Civil szervezetek, egyházak, karitatív szereplők

A helyi és térségi civil szervezetek, egyházi közösségek, alapítványok és karitatív szereplők nélkülözhetetlen partnerek a szociális célkitűzések megvalósításában. E szervezetek sok esetben közvetlenebb módon érik el a rászorulókat, és gyorsabban tudnak reagálni a felmerülő problémákra.

Kiemelt jelentőségű az együttműködés az alábbi területeken:

- adománygyűjtés, természetbeni juttatások biztosítása (pl.: ruha, élelmiszer, ...)
- hátrányos helyzetű gyermekek támogatása és felzárkóztatása (tanoda)
- idősök segítése, látogatása
- közösségi programok szervezése.

Az önkormányzat célja a civil szervezetek tevékenységének támogatása, pályázati lehetőségekhez való hozzáférésük segítése, valamint a közöttük zajló együttműködések ösztönzése.

6.4 Gazdasági szereplőkkel való kapcsolat

A helyi vállalkozások, cégek bevonása a szociális célok megvalósításába szintén jelentős lehetőségeket rejt. A vállalkozások – társadalmi felelősségvállalásuk keretében – hozzájárulhatnak a megváltozott munkaképességű személyek, tartós munkanélküliek, GYES-ről visszatérő nők foglalkoztatásához.

További lehetőségek:

- gyakornoki és mentorprogramok kialakítása fiatalok számára
- eszközök, helyiségek biztosítása közösségi célokra
- pénzbeli vagy természetbeni támogatások nyújtása szociális célú rendezvényekhez.

Az önkormányzat közvetítő szerepet vállalhat a szociális szféra és a gazdasági szereplők között.

6.5 Térségi és szakmai hálózatokhoz való kapcsolódás

A szociális feladatellátás nem zárható települési határok közé. A térségi és megyei szintű együttműködések szintén szükségesek a szolgáltatások szakmai színvonalának biztosítása érdekében.

Etyek célja, hogy aktívan részt vegyen:

- a járási és megyei szociálpolitikai egyeztető fórumokon
- térségi gyermekvédelmi és családsegítő együttműködésekben
- közös pályázatokban, programokban (pl. közösségfejlesztés, digitális kompetenciák, idősgondozás terén).

A szakmai szervezetekkel való kapcsolat lehetőséget ad a jó gyakorlatok átvételére, képzésekhez és módszertani támogatásokhoz való hozzáférésre.

6.6 A lakosság bevonása

A helyi lakosság aktív bevonása nélkül a szociális szolgáltatások hosszú távon nem lehetnek fenntarthatók. A koncepció megvalósításához fontos, hogy a lakosok maguk is partnerre váljanak, és részt vegyenek az őket érintő döntések előkészítésében, közösségi programok szervezésében, illetve önkéntes tevékenységekben.

Az önkormányzat törekszik arra, hogy rendszeres fórumokat, konzultációkat, tájékoztatókat szervezzon, valamint lehetőséget adjon a javaslattételre és a visszajelzésre.

7. Összegzés, a koncepció megvalósításának és felülvizsgálatának módja

A szolgáltatástervezési koncepció célja, hogy Etyek Nagyközség szociális és gyermekjóléti ellátórendszerének fejlesztése tervszerűen, a lakossági szükségletekhez igazodva valósuljon meg. A koncepcióban megfogalmazott célok és fejlesztési irányok megvalósítását az önkormányzat a mindenkor éves költségvetés keretei között, a pályázati és támogatási lehetőségek igénybevételeivel, valamint a helyi civil és egyházi szervezetekkel, intézményekkel, társulásokkal való együttműködés útján valósítja meg.

A végrehajtás során az önkormányzat különös figyelmet fordít a szolgáltatások hozzáférhetőségének, minőségének és hatékonyságának javítására, a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett csoportok esélyeinek növelésére, valamint a megelőző szemlélet erősítésére a szociális problémák kezelése során.

A szolgáltatástervezési koncepció ötévente felülvizsgálatra kerül, de korábban is módosítható, amennyiben jelentős demográfiai, gazdasági vagy társadalmi változások következnek be a településen, továbbá új szociális vagy gyermekvédelmi jogszabályi kötelezettségek jelennek meg, vagy a szolgáltatások igénybevételeiben, működésében lényeges változás történik. A felülvizsgálat minden esetben azt jelenti, hogy az Önkormányzat elvégzi a szolgáltatási igények és szükségletek felmérését, melybe bevonja az intézmények szakmai vezetőit, a helyi civil és egyházi szervezeteket, valamint a lakosság képviselőit és a jelzőrendszeri partnereket. A koncepció megvalósítása és időszakos felülvizsgálata biztosítja, hogy az önkormányzat társadalmilag felelős, fenntartható és igényalapú szociálpolitikai tevékenységet folytasson a jövőben is.

A koncepció módosítása az Önkormányzat képviselő-testületének jóváhagyásával történik, biztosítva, hogy a dokumentum naprakész, releváns és a helyi igényekre reagáló maradjon.

Annak érdekében, hogy minden etyeki lakos élethelyzetének megfelelő, elérhető és színvonalas ellátásban részesülhessen, Etyek Nagyközség Önkormányzata elkötelezett a szociális szolgáltatások folyamatos fejlesztése mellett.

Az Etyeken tervezett szociális fejlesztések hatékony és fenntartható megvalósításának kulcsa a jól működő, átlátható és folyamatos együttműködés. Az önkormányzat koordináló szerepének megerősítése mellett elengedhetetlen az intézmények, a civil és egyházi szervezetek, a gazdasági szereplők és a lakosság aktív együttműködése. A különböző szektorok közötti kapcsolatépítés, az információmegosztás és a közös felelősségvállalás biztosítja, hogy a szociális szolgáltatások valóban a helyi szükségletekre reagáljanak, és hosszú távon is erősítsék a közösséget.

8. Jövőképünk

- ❖ Olyan településen kívánunk élni, ahol valamennyi etyeki polgár a társadalom hasznos tagjaként, emberhez méltó életet tud élni.
- ❖ Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlődését, fejlesztését, a szociális hátrány legyőzését, a tradíciók ápolását.
- ❖ Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaiból adódó különleges szükségleteire, társas kapcsolataik megóvására, az elmagányosodás megelőzésére.
- ❖ Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén enyhíteni a gyermekvállalásból adódó hátrányokat.
- ❖ Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők speciális szükségleteire, igényeire, az elfogadás, és befogadás erősítésére.

Etyek, 2025. november

Zólyomi Tamás
polgármester

Záradék:

A Szervezeti és Működési Szabályzatot Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete 2025. november 26. napján megtartott ülésén megtárgyalta és a/2025.(XI.26.) számú határozatával jóváhagyta.